

บทวิเคราะห์

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ประกอบการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ของกรมกิจการผู้สูงอายุ

1. ผลการดำเนินงานที่สำคัญและตัวชี้วัดความก้าวหน้า (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรมในหลายด้าน โดยเฉพาะการดำเนินการที่เน้นการปรับปรุงคุณภาพชีวิตและสร้างกลไกการรองรับสังคมสูงวัย

1.1 ด้านสิทธิในการดำรงชีวิตที่มั่นคงและปลอดภัย (การเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน)

- โครงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยและสถานที่สาธารณะที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ : มีผลการดำเนินงานที่ชัดเจนในการปรับปรุง/ซ่อมแซมบ้านผู้สูงอายุแล้วเสร็จจำนวน 13,302 หลัง และมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้และพัฒนาทักษะในการปรับสภาพแวดล้อมฯ ให้เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ (ตามหลักการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล) จำนวน 200 คน ในรุ่นภาคกลางและภาคเหนือ ซึ่งช่วยให้ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนและที่อยู่อาศัยไม่ปลอดภัย ได้รับการปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย

1.2 ด้านการเตรียมความพร้อมและกลไกในชุมชน

- การขับเคลื่อนแผนบูรณาการการเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย : มีความสำเร็จในระดับการขับเคลื่อนแผนงาน โดยตัวชี้วัดความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ อยู่ที่ ร้อยละ 100 (ซึ่งครอบคลุมการจัดประชุมพิจารณากรอบงบประมาณ การทบทวนผลสัมฤทธิ์ และการติดตามรายงานผลการเบิกจ่าย)

- การส่งเสริมกลไกการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน (ศพอส.) : มีการขับเคลื่อนกิจกรรมในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) จำนวน 2,118 แห่ง โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 210,500 คน เป้าหมายคือให้ ศพอส. ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ (เกรด A B C) ร้อยละ 70

- การส่งเสริมภาคีเครือข่าย : มีจำนวนเครือข่ายที่เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์สร้างความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของผู้สูงอายุถึง 1,060 เครือข่าย โดยมีเป้าหมายให้หน่วยงานทุกภาคส่วนตระหนักถึงการเข้าสู่สังคมสูงวัยและพร้อมให้บริการดูแลที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ร้อยละ 80

2. ประเด็นปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนและอุปสรรคในการดำเนินงาน (ข้อเสนอแนะที่พบ)

แม้จะมีผลการดำเนินงานที่ก้าวหน้า แต่แหล่งข้อมูลจากแผนปฏิบัติการฯ ปี 2568 ได้ระบุถึง "ข้อเสนอแนะ" ซึ่งสะท้อนถึงประเด็นปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนที่ยังคงมีอยู่ และอุปสรรคเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อการคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

2.1 อุปสรรคเชิงนโยบายและการผลักดันกฎหมาย

- การปรับปรุง (ร่าง) พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ...) : โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงกฎหมายด้านผู้สูงอายุให้ครอบคลุมสิทธิประโยชน์มากขึ้น รวมถึงการเพิ่ม ผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ เพื่อช่วยเหลือด้านการดูแล การจัดการทรัพย์สินผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง อย่างไรก็ตาม สถานะการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 คือ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบแล้ว แต่ยังอยู่ระหว่างขอความเห็นของกระทรวงการคลัง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอุปสรรคในการผลักดันกฎหมายสำคัญนี้ให้มีผลใช้บังคับ

2.2 ปัญหาด้านการเข้าถึงสิทธิและบริการ

- การเข้าถึงบริการด้านการขนส่งและโครงสร้างพื้นฐาน : รัฐควรพัฒนาระบบการเข้าถึงบริการด้านขนส่งโดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ แม้มีการปรับปรุงที่อยู่อาศัยแล้ว แต่ประเด็นการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุยังคงเป็นข้อเสนอแนะที่ต้องดำเนินการต่อ

- การเข้าถึงสวัสดิการรัฐเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ : ผู้สูงอายุยังคงมีปัญหาเกี่ยวกับการเดินทางและการเข้าถึงเทคโนโลยี ทำให้เกิดข้อเสนอแนะว่ารัฐควรวางมาตรการอำนวยความสะดวกให้เข้ารับสิทธิตามพื้นที่

- ความเสี่ยงจากเทคโนโลยีดิจิทัล : ผู้สูงอายุมีความเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมไซเบอร์หรือการถูกละเมิดโดยเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรู้เท่าทัน (digital literacy)

2.3 ปัญหาด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเตรียมพร้อม

- การเตรียมความพร้อมประชากรในการเข้าสู่วัยสูงอายุ : รัฐควรมีมาตรการหรือแนวทางการเตรียมความพร้อมที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการสร้างหลักประกันทางเศรษฐกิจระยะยาว เช่น การพิจารณาและศึกษาความเป็นไปได้เรื่องการปรับเพิ่มเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต รวมถึงการส่งเสริมมาตรการจูงใจให้มีการจ้างงานผู้สูงอายุ

3. การนำประเด็นปัญหาและอุปสรรคจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สู่ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

(ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ปี 2569 ของกรมกิจการผู้สูงอายุ ได้นำประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะที่พบในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มาพิจารณาและกำหนดเป็นแผนงาน/โครงการต่อเนื่องและริเริ่มใหม่ ดังนี้

3.1 ความต่อเนื่องในการผลักดันกฎหมาย (การเมืองการปกครอง)

- การปรับปรุง (ร่าง) พระราชบัญญัติผู้สูงอายุฯ ยังคงเป็นโครงการที่ต้องดำเนินการต่อในแผนปฏิบัติการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (ลำดับที่ 1) โดยวัตถุประสงค์ยังคงเป็นการปรับปรุงกฎหมายให้ครอบคลุมสิทธิประโยชน์มากขึ้น ซึ่งแสดงว่าอุปสรรคจากการรอความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ยังคงดำเนินอยู่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

3.2 การแก้ไขปัญหาการเข้าถึงสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิในพื้นที่

เพื่อตอบสนองต่อข้อเสนอแนะเรื่องความยากลำบากในการเข้าถึงสวัสดิการรัฐและการเดินทางของผู้สูงอายุ แผนปี 2569 ได้กำหนดโครงการสำคัญเพื่อสร้างกลไกการทำงานในระดับพื้นที่

- โครงการบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน (ภายใต้ตัวชี้วัด 2.2 : มาตรการอำนวยความสะดวกเพื่อการเข้าถึงสวัสดิการรัฐเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ) โดยตั้งเป้าหมายสร้าง ผู้บริหารคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ จำนวน 878 คน เพื่อดูแลผู้สูงอายุ 26,340 ราย ในชุมชน โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานและระบบคุ้มครองทางสังคมให้กับผู้สูงอายุในชุมชนโดยตรง

3.3 การรับมือกับความเสี่ยงในยุคดิจิทัล เพื่อแก้ไขปัญหาด้าน digital literacy และการป้องกันอาชญากรรมไซเบอร์ แผนปฏิบัติการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ได้บรรจุโครงการใหม่ที่เน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างชัดเจน

- โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงวัยในยุคดิจิทัล “หลักสูตรสูงวัยรู้ทันสื่อ” (ภายใต้ตัวชี้วัด 2.1: โครงการอบรม digital literacy) โดยมีเป้าหมายอบรมผู้ปฏิบัติงานและผู้สูงอายุ จำนวน 450 คน (ในรูปแบบ Train the trainer) เพื่อสร้างเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มความปลอดภัยการใช้สื่อ

3.4 ความต่อเนื่องด้านการส่งเสริมบทบาทในชุมชน

โครงการที่แสดงผลลัพธ์ที่ดีในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เช่น การขับเคลื่อนแผนบูรณาการฯ และโครงการเสริมสร้างกลไกการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน (ศพอส.) ยังคงได้รับการสานต่อในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 นอกจากนี้ ยังมีการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายภาคีในโครงการส่งเสริมบทบาทภาคีเครือข่ายด้านผู้สูงอายุและหุ้นส่วนทางสังคมในระดับภูมิภาค โดยตั้งเป้าหมายพัฒนาศักยภาพ 500 เครือข่าย

สรุปและข้อเสนอแนะเชิงวิเคราะห์

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของกรมกิจการผู้สูงอายุ แสดงให้เห็นถึงความพยายามอย่างสูงในการดำเนินโครงการเชิงกายภาพ (ปรับปรุงที่อยู่อาศัย) และโครงการเชิงกลไก (ขับเคลื่อน ศพอส. และแผนบูรณาการ)

อย่างไรก็ตาม อุปสรรคที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิผู้สูงอายุในภาพรวม คือ ความล่าช้าในการผลักดันกฎหมาย (ร่าง พ.ร.บ. ผู้สูงอายุ) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มสิทธิประโยชน์และสร้างผู้คุ้มครองสิทธิ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ได้ตอบสนองต่อปัญหาเหล่านี้อย่างมีทิศทาง โดยการริเริ่มโครงการเชิงรุกเพื่อสร้างกลไกทดแทนในระดับพื้นที่ (เช่น ผู้บริหารคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ) และการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในยุคปัจจุบัน (เช่น หลักสูตรสูงวัยรู้ทันสื่อ) โครงการเหล่านี้เป็นมาตรการที่มุ่งแก้ไขปัญหาการเข้าถึงสวัสดิการและปัญหาการถูกละเมิดสิทธิโดยเทคโนโลยี ซึ่งเป็นประเด็นที่ถูกร้องเรียน/พบเห็นในข้อเสนอแนะของปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

1. แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
<p>ข้อเสนอแนะ 1) รัฐควรเร่งผลักดันกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ปัจจุบันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนยังไม่มีกฎหมายรองรับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภาพรวม เพื่อสร้างค่านิยมและจิตสำนึกที่จะเป็นฐานรากร่วมกันให้ประชาชนไม่สามารถทนต่อการใช้ความรุนแรง การเลือกปฏิบัติ การละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยครอบคลุมการดำเนินงานทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สื่อ โรงเรียนให้สามารถนำสู่ผลลัพธ์ด้านสิทธิมนุษยชนที่ดีขึ้นของประเทศไทย และพัฒนาสิทธิมนุษยชนด้านความมั่นคงของมนุษย์ตามบริบทของสังคมและวัฒนธรรม รัฐจึงควรสร้างหลักประกันให้มนุษย์ทุกคนมีความมั่นคงในชีวิต โดยการผลักดันให้มีกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภาพรวม เพื่อให้การบังคับใช้มีประสิทธิภาพ และรัฐควรพิจารณาทบทวนการเสนอร่างกฎหมายที่อาจกระทบต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน อาทิ ร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ.</p>								
<p>ตัวชี้วัด จำนวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่ถูกผลักดันให้มีผลใช้บังคับเพิ่มขึ้น</p>								
3 (5)	การปรับปรุง (ร่าง) พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (กฎหมายรองรับสังคมสูงวัย คนไทยอายุยืน)	เพื่อปรับปรุงกฎหมายด้านผู้สูงอายุให้ครอบคลุมสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น เช่น การเพิ่มผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุในด้านการดูแลช่วยเหลือและการจัดการทรัพย์สินผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง	1. ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ 2. ผู้แทนองค์กรภาคเอกชน 3. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	ปัจจุบันคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว และอยู่ระหว่างขอความเห็นของกระทรวงการคลัง	-	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมกิจการผู้สูงอายุ) (กยผ., สลก.)	✓	-

1. แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
<p>ข้อเสนอแนะ 8) รัฐควรพัฒนาระบบการเข้าถึงบริการด้านการขนส่งโดยเฉพาะกลุ่มคนพิการ ผู้สูงอายุ และพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะและคุณภาพการให้บริการ อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและลดการใช้ยานพาหนะส่วนตัว ตลอดจนสร้างความมั่นคงปลอดภัยในการเดินทางช่องทางต่าง ๆ โดยเฉพาะความปลอดภัยในชีวิตบนท้องถนน รวมถึงการมีมาตรการเพื่อบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ อาทิ มาตรา 20 (8) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้สิทธิของคนพิการในการใช้สัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ โดยได้รับยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม ค่าเช่า สำหรับสัตว์นำทาง เครื่องมือ และอุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการ</p>								
<p>ตัวชี้วัด 8.1 มีจำนวนสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเพื่อการเข้าถึงบริการด้านขนส่งโดยเฉพาะกลุ่มคนพิการ และผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น</p>								
15 (208)	โครงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยและสถานที่สาธารณะที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและทุกวัย ประกอบด้วย (1) โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมและปลอดภัยต่อผู้สูงอายุ	- เพื่อปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย	- ครอบครัวที่มีผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วยและมีที่พักอาศัยที่ไม่เหมาะสมปลอดภัยต่อผู้สูงอายุ	- ปรับปรุง/ซ่อมแซมบ้านผู้สูงอายุ ดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน 13,302 หลัง - จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้และพัฒนาทักษะในการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ รุ่นภาคกลางและภาคเหนือ จำนวน 200 คน	1. ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนและที่อยู่อาศัยไม่ปลอดภัยได้รับการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย 2. ช่างในชุมชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ในการปรับปรุง/ซ่อมแซมบ้านของผู้สูงอายุให้มีความเหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุตามหลักการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design)	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมกิจการผู้สูงอายุ) (กคส.)	-	✓

10.แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
<p>ข้อเสนอแนะ 1) รัฐควรมีมาตรการหรือแนวทางการเตรียมความพร้อมประชากรในการเข้าสู่วัยสูงอายุในอนาคต ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม นอกเหนือจากมาตรการการช่วยเหลือต่าง ๆ ที่อยู่ในแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ 3 เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี มีความสุข และไม่เป็นการระของครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ อาทิ สร้างหลักประกันทางเศรษฐกิจที่เป็นมาตรการระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุให้มีความมั่นคงและยั่งยืน ด้วยการพิจารณาและศึกษาความเป็นไปได้เรื่องการปรับเพิ่มเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ การส่งเสริมมาตรการจูงใจให้ภาครัฐและภาคธุรกิจจ้างงานผู้สูงอายุ เพื่อบรรเทาภาระงบประมาณภาครัฐด้านสวัสดิการชราภาพในระยะยาวที่สำคัญ ยังเป็นการแก้ปัญหาขาดแคลนแรงงานในบางวิชาชีพ</p>								
<p>ตัวชี้วัด มีมาตรการหรือแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยอย่างเป็นรูปธรรม</p>								
35 (6)	การขับเคลื่อนแผนบูรณาการเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย	1. เพื่อขับเคลื่อนงานแผนบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย 2. เพื่อให้เกิดการนำแผนไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่	- หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรภาคประชาสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามแผนบูรณาการเตรียมความพร้อมรองรับผู้สูงอายุ	1. จัดการประชุมพิจารณากรอบการจัดทำข้อเสนองบประมาณแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 2. จัดประชุมชี้แจงการจัดทำข้อเสนองบประมาณแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ร้อยละ 100	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมกิจการผู้สูงอายุ) (กยผ.)	✓	✓

10.แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				3. จัดประชุมพิจารณา โครงการร่วมในแผนงาน บูรณาการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 4. จัดทำข้อเสนองบประมาณ รายจ่ายบูรณาการแผนงาน บูรณาการ เตรียมความพร้อม เพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 5. จัดทำ (ร่าง) แผนภาพ ความเชื่อมโยง 6. ดำเนินการทบทวน ผลสัมฤทธิ์ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน และตัวชี้วัดของแผนงาน บูรณาการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับสังคมสูงวัย				

10.แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				7. ดำเนินการตรวจสอบ และยืนยันข้อมูลผลการ ดำเนินงานและการใช้จ่าย งบประมาณ ผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่ได้รับจาก การใช้จ่ายงบประมาณ 8. ติดตามรายงานผล การเบิกจ่าย				
36 (7)	ส่งเสริมกลไกการพัฒนา ผู้สูงอายุในชุมชน	1. เพื่อสร้างกลไกการพัฒนา ผู้สูงอายุในชุมชน และเป็น ศูนย์รวมให้ผู้สูงอายุ และคนทุกวัยมีสถานที่ในการ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ 2. เพื่อพัฒนาศักยภาพ และส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนา คุณภาพชีวิตและส่งเสริม อาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) มีการขับเคลื่อนกิจกรรม และบริการที่เหมาะสม ครอบคลุมในทุกมิติสำหรับ ผู้สูงอายุและคนทุกช่วงวัย	- ผู้สูงอายุและคนทุกวัย	กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ขับเคลื่อนกิจกรรมใน ศพอส. 2,118 แห่ง มีผู้เข้าร่วม กิจกรรม จำนวน 210,500 คน	1. ขับเคลื่อนและสร้างความ เข้มแข็ง ศพอส. 2. ศพอส. ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ในการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ (เกรด A B C) ร้อยละ 70 3. มีพื้นที่ที่เป็นกลไก การพัฒนาผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น	กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ (กรมกิจการผู้สูงอายุ) (กศส.)	✓	✓

10.แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
37 (8)	ส่งเสริมภาคีเครือข่าย เตรียมความพร้อมรองรับ สังคมผู้สูงอายุ	1. ครอบคลุม ชุมชน สังคม หน่วยงานต่าง ๆ ตระหนักถึง ความสำคัญของการเข้าสู่ สังคมสูงอายุ และเห็นความสำคัญ ที่จะดูแล ใส่ใจมีความผูกพัน ระหว่างกัน 2. หน่วยงานทุกภาคส่วน เห็นความสำคัญและพร้อม ให้บริการการดูแล ตามบทบาทของหน่วยงาน ที่เหมาะสมต่อผู้สูงอายุ 3. หน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เห็นความสำคัญของการ เตรียมความพร้อม ของบุคลากรเพื่อเข้าสู่สังคม ผู้สูงอายุ	- เครือข่ายทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนต่าง ๆ	หน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ร่วมจัดกิจกรรมรณรงค์ สร้างความตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของผู้สูงอายุ ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิด กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อผู้สูงอายุ มีจำนวน เครือข่ายที่เข้าร่วม 1,060 เครือข่าย	1. ครอบคลุม ชุมชน สังคม หน่วยงานต่าง ๆ ตระหนักถึง การเข้าสู่สังคมสูงอายุ และเห็นความสำคัญที่จะ ดูแล ใส่ใจ มีความผูกพัน ระหว่างกัน 2. หน่วยงานทุกภาคส่วน เห็นความสำคัญและพร้อม ให้บริการ การดูแล ตามบทบาทของหน่วยงาน ที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ร้อยละ 80	กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ (กรมกิจการผู้สูงอายุ) (กศส.)	✓	✓

10.แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
38 (9)	สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจถึงกระบวนการชราภาพ ตระหนักถึงคุณค่า ศักดิ์ศรี และ มีความรับผิดชอบ	- ให้ความรู้เรื่องกระบวนการชราภาพผ่านกระบวนการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการยอมรับ และตระหนักว่าการชราภาพเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงตามช่วงชีวิต และเตรียมการอย่างไร ให้ดีที่สุดก่อนถึงวัยดังกล่าว	- ผู้สูงอายุและคนทุกวัย	จัดกิจกรรมรณรงค์ สร้างความตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของผู้สูงอายุ ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค	ผู้สูงอายุมีส่วนร่วม และเกิดการยอมรับว่าการชราภาพเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงตามช่วงชีวิต	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมกิจการผู้สูงอายุ) (กศส.)	✓	✓
<p>ข้อเสนอแนะ 2) รัฐควรส่งเสริมการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ เสริมสร้างทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรู้เท่าทัน (digital literacy) รวมทั้งวางมาตรการ การเข้าถึงสวัสดิการรัฐเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิและบริการสำหรับผู้สูงอายุ โดยอำนวยความสะดวกให้เข้ารับสิทธิตามที่ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีปัญหา เกี่ยวกับการเดินทาง การเข้าถึงเทคโนโลยี รวมถึงการปรับปรุงระบบการขนส่งเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุด้วย ตลอดจนการป้องกันมิให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมไซเบอร์หรือ การถูกละเมิดโดยเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>								
<p>ตัวชี้วัด 2.2 มีมาตรการอำนวยความสะดวกเพื่อการเข้าถึงสวัสดิการรัฐเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น หรือมีการพิจารณาปรับปรุงวิธีการในการเข้าถึงสวัสดิการและความช่วยเหลือต่าง ๆ ของภาครัฐ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมและทั่วถึง</p>								
39 (39)	การปรับปรุง (ร่าง) พระราชบัญญัติ ผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ปรับปรุงแนวทางการสร้างหลักประกัน ด้านรายได้ของผู้สูงอายุในระยะยาว - จัดให้มีมาตรการ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน	- ผู้สูงอายุ	ปัจจุบันคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว และอยู่ระหว่างขอความเห็นของกระทรวงการคลัง	-	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมกิจการผู้สูงอายุ) (กยพ., สลก.)	✓	✓

10.แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		<p>แก่นายจ้างหรือเจ้าของ สถานประกอบการ และ หน่วยงาน ของรัฐเพื่อ พิจารณารับผู้สูงอายุเข้า ทำงานหรือการขยายอายุ การทำงานให้ลูกจ้างหรือ ผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุเกิน 60 ปี</p> <p>- จัดให้มีผู้คุ้มครองสิทธิ ผู้สูงอายุ ดูแลช่วยเหลือ ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ให้สามารถเข้าถึงสิทธิ ประโยชน์และความช่วยเหลือ จากรัฐได้โดยสะดวก</p>						